

Vilka av oss 65+ har inte härliga minnen av Elsa Beskows bilderböcker? Vi har mött dem som barn och läst dem för våra barn och barnbarn och alla har vi våra favoriter. Den stora uppslutningen vid månadsmötet i november (174 pers!), då Dag Beskow berättade om sin farmor Elsa, visar att vi var många som kunde en del om hennes bilderböcker, sagor och illustrationer och gärna ville höra mer. Vi fick också veta mer dels om Elsa Beskows bakgrund och familj, dels om bakgrunden till några av karaktärerna i böckerna och sådant som inspirerat henne till några av bilderböckerna. Så var till exempel förebilderna till tant Grön, tant Brun, tant Gredelin och farbror Blå hennes mamma, mostrar och morbrodern i den storfamilj hon växte upp i.

Elsa Beskow skrev 43 bilderböcker, illustrerade Alice Tegnér's visor och skrev några sagosamlingar som inte innehöll så många bilder. Av allt detta valde Dag Beskow att visa bilder ur och berätta kring några av de mest kända som *Sagan om den lilla, lilla gumman*, *Putte i blåbärsskogen*, *Solägget*, *Blomsterfesten i täppan*, *Lasse liten i trädgården*, *Resan till landet längesen*, *Tomtebobarnen*, *Pelles nya kläder*, *Hattstugan*. En av de mindre kända, *Gnällmåns*, togs också upp och där var förebilden sonsonen Dag.

Redan 1901 kom *Putte i blåbärsskogen* ut och innan dess *Sagan om den lilla, lilla gumman*, medan *Hattstugan* kom i början på 30-talet och *ABC-resan* på 40-talet. De första böckerna skrevs medan hon hade små barn omkring sig, efterhand sex pojkar. Det sades att hon gav ut en bok vartannat år och födde en pojke vart år dessemellan. Hon satt var som helst i huset och var mycket koncentrerad när hon skrev och målade, vilket pojkarna lärde sig att utnyttja genom att fråga efter sådant de visste att de egentligen inte fick. Det kunde hända att de då fick ett tankspritt ja på sin begäran om extra kakor eller annat.

När Christina Wockats tackade för den intressanta föreläsningen nämnde hon sin egen favorit *Ocke, Nutta och Pillerill*. Min första bekantskap med Elsa Beskows bilderböcker var *Borgmästar Munte* med text och musik av Alice Tegnér. Visorna med sina detaljrika illustrationer gav upphov till många tankar och ”julbocken som kom en jul när mor var liten” blev jag nästan lite skrämmd av. Min man kan fortfarande utantill läsa upp långa stycken ur *Sessalätts äventyr, en saga på vers med rim som barnen får hitta på alldeles själva*, som var hans bästa bilderbok. Ytterligare två generationer har lästs för och fyllt i rim till det väl slitna exemplaret. Jag tror att många av Elsa Beskows böcker använts av flera generationer och att inte minst de fantastiska bilderna fått barn att se mycket utöver det som förmedlas i texterna.

Eva Längsjö